

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про державну підтримку суб'єктів господарювання, самозайнятих та застрахованих осіб на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (реєстр. № 5300-1 від 26.03.2021), внесений народними депутатами України Королевською Н. Ю., Солодом Ю. В. та іншими.

2. Завдання законопроекту

Поданим законопроектом, метою якого є запровадження заходів державної підтримки суб'єктів господарювання, самозайнятих та застрахованих осіб на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, пропонується:

- надати фізичним особам – підприємцям та застрахованим особам, які є найманими працівниками суб'єктів господарювання, робота яких тимчасово зупинена внаслідок запровадження у 2021 році обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, фінансової допомоги за рахунок коштів державного бюджету у розмірі 8 000 грн та за рахунок коштів місцевих бюджетів у розмірі, визначеному рішенням відповідного органу місцевого самоврядування;

- збільшити на 2021 рік розмір допомоги по безробіттю, який визначається у відсотках до середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) залежно від страхового стажу особи, яка отримала статус безробітного, та продовжити виплату допомоги по безробіттю на час карантину у разі, якщо закінчення строку виплати припадає на цей період;

- запровадити для роботодавців за працевлаштування звільнених у зв'язку з карантином осіб щомісячну часткову компенсацію витрат на оплату праці у сумі мінімальної заробітної плати, що виплачуватиметься протягом карантину та трьох місяців після його закінчення за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та Фонду соціального захисту інвалідів;

- передбачити надання суб'єктам малого підприємництва компенсації фактичних витрат у розмірі єдиного соціального внеску за працевлаштування безробітних на нові робочі місця у будь-яких видах економічної діяльності, а не лише у пріоритетних, як це передбачено на сьогодні;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [20B4E4ED0D30998C04000000D72D2C0071147800](#)

Підписувач [Єрмоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [01.07.2019 0:00:00](#) по [01.07.2021 0:00:00](#)

Міністерство фінансів України

09030-29-3/11641 від 09.04.2021

- надати право за власним бажанням не сплачувати за себе єдиний соціальний внесок для підприємців-спрощених, самозайнятих осіб та членів фермерських господарств у квітні, травні та червні 2021 року;

- доручити Уряду подати до Верховної Ради України пропозиції щодо збільшення не менше ніж на 50% видатків на функціонування Фонду розвитку підприємництва з метою охоплення державною фінансовою підтримкою більш широкого кола суб'єктів господарювання та розширення програм часткової компенсації процентних ставок за кредитами, що надаються суб'єктам малого підприємництва, у тому числі мікропідприємництва, та середнього підприємництва, а також щодо зменшення податкового навантаження на суб'єктів господарювання на період запроваджених на всій території України додаткових обмежувальних протиепідемічних заходів.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація законопроекту потребуватиме додаткових коштів з державного бюджету та бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Визначити вартісну впливу законопроекту на показники бюджету Мінфін не має можливості у зв'язку з відсутністю вихідних даних.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація законопроекту не буде фінансово забезпечена.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Щодо надання фінансової допомоги застрахованим особам на період карантину

Верховна Рада України 30.03.2021 прийняла Закон України № 1358-IX «Про надання допомоги застрахованим особам на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», який передбачає надання аналогічної фінансової допомоги застрахованим особам та фізичним особам – підприємцям, які постраждали внаслідок дії додаткових обмежувальних протиепідемічних заходів.

Щодо передбачених проектом заходів підтримки осіб, які втратили роботу

Реалізація запропонованих норм потребуватиме додаткових коштів з бюджету Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття (далі – Фонд), що в умовах зростання рівня

безробіття та збільшення потреби у видатках Фонду на виплату допомоги по безробіттю та допомоги по частковому безробіттю поставить під загрозу вчасне виконання вже покладених на нього функцій.

Окрім цього, дефіцит коштів Фонду на здійснення передбачених законодавством виплат потребуватиме додаткових видатків з державного бюджету на надання фінансової допомоги Фонду.

Щодо звільнення окремих осіб від сплати єдиного соціального внеску

Законопроектом пропонується, зокрема, внести зміни до пункту 9¹⁰ розділу VIII Закону України від 08.07.2010 № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», відповідно до яких фізичні особи – підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування, особи, які провадять незалежну професійну діяльність, та члени фермерського господарства, звільняються від сплати єдиного соціального внеску у квітні – червні 2021 року.

Однак пропонується періоди, за які не сплачено єдиний внесок, включити до страхового стажу з відображенням у Державному реєстрі загальнообов'язкового державного соціального страхування як періоди, за які сплачено єдиний внесок у розмірі мінімального страхового внеску.

Реалізація запропонованих законодавчих ініціатив призведе до зростання дефіциту бюджету Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування, що потребуватиме пошуку джерел наповнення Державного бюджету України для його покриття з метою забезпечення страхових виплат застрахованим особам, гарантованих Конституцією України.

Щодо пропозиції збільшення у 2021 році не менше ніж на 50 відсотків видатків на забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва

Слід зазначити, що Розподілом видатків Державного бюджету України на 2021 рік, наведеним у Додатку № 3 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» зі змінами, внесеними згідно із Законом № 1158-IX від 29.01.2021, на забезпечення функціонування Фонду розвитку підприємництва (КПКВК ДБ 3501540) передбачені видатки спеціального фонду в сумі 2 000 000,0 тис гривень.

За рахунок цих коштів у 2021 році забезпечується реалізація державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» згідно з Порядком надання фінансової державної підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 24.01.2020 № 28, зі змінами (далі – Порядок).

Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%» передбачені заходи, які є універсальним та ефективним механізмом кредитування малого, в тому числі мікро-, та середнього бізнесу з фінансовою державною підтримкою суб'єктів підприємництва у вигляді часткової компенсації Фондом розвитку підприємництва процентних ставок за кредитами, що надаються цим суб'єктам для реалізації мети, визначеної Порядком, а також у вигляді надання Фондом

гарантій уповноваженим банкам на забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими суб'єктам підприємництва.

Низкою змін до Порядку державну програму «Доступні кредити 5-7-9%» удосконалено, в тому числі з огляду на необхідність підтримки суб'єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19. Окрім того, ця програма з кінця 2020 року охоплює також суб'єктів середнього підприємництва (постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 № 1342).

Станом на 05.04.2021 від моменту старту державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» уповноважені банки видали 12 539 кредитів на загальну суму в 30,8 млрд грн, із яких на суму 14,206 млрд грн видані кредити на рефінансування попередньо отриманих кредитів, 4,691 млрд грн підприємці отримали на інвестиційні цілі та 11,913 млрд грн – як антикризові кредити.

З огляду на зазначене, наразі відсутня потреба у розширенні програми надання державної фінансової підтримки суб'єктам малого та середнього підприємництва.

Водночас звертаємо увагу, що у порушення частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту не подано фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки) та пропозицій щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не підтримується.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ